

Hemodialyse

In deze folder vindt u informatie over hemodialyse

Wat is Hemodialyse?

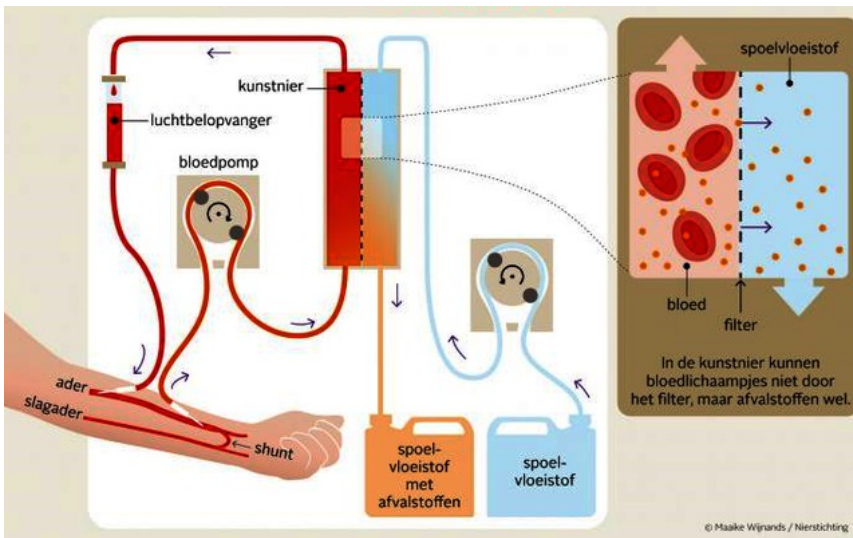
Hemodialyse is een behandeling voor mensen met een (ernstig) verminderde nierfunctie. Hemo betekent bloed en dialyse betekent scheiden van stoffen. Tijdens de behandeling wordt het bloed buiten het lichaam gefilterd. Dit gaat via een filter aan de dialysemachine om de afvalstoffen en het teveel aan vocht, die zich opstapelen in uw bloed, uit het bloed te verwijderen.

Bron: www.nieren.nl

Hoe werkt hemodialyse?

- Via een shunt in uw arm of een dialysekatheter wordt er bloed verkregen uit uw bloedbaan.
- De shunt moet worden aangeprikt met een of twee naalden en deze worden verbonden met bloedlijnen die het bloed vervoeren naar de machine. Bij een dialysekatheter worden de bloedlijnen rechtstreeks met de katheter verbonden.
- Hierna gaat uw bloed naar de dialysemachine en stroomt door een filter. Dit filter noemen we een kunstnier.
- Uw bloed wordt schoongemaakt in de kunstnier met spoelvloeistof welke ook door de kunstnier langs uw bloed stroomt.
- Dit schoongemaakte bloed gaat weer via de machine en de bloedlijnen terug in uw bloedbaan.

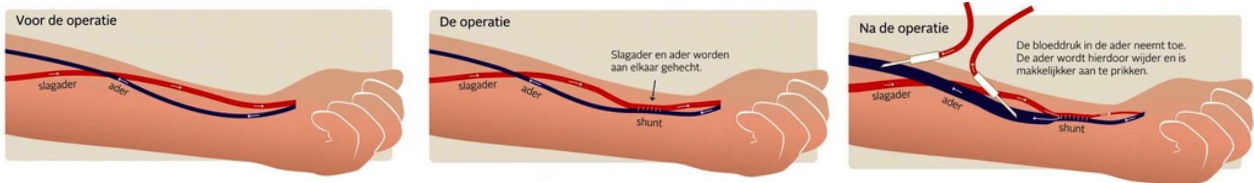
Hoe werkt hemodialyse?

Schematische weergave van hemodialyse (HD)

Bron: www.nieren.nl

Wat is een shunt?

Een shunt is een bloedvat in de arm, dat door een kleine operatie groter wordt gemaakt. Een shunt wordt aangelegd door een vaatchirurg. Er wordt een verbinding gemaakt tussen een ader en een slagader in de onder- of bovenarm. De shunt zorgt voor een verhoogde bloedstroom in de ader waardoor deze na verloop van tijd dikker en sterker wordt. Hierdoor is het mogelijk om herhaaldelijk naalden te prikken in dit vergrote bloedvat voor de dialyse.

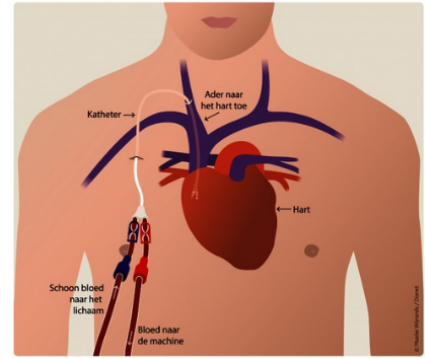
Operatie en werking shunt - shunt met eigen bloedvat.

www.nieren.nl

Bron:

Wat is een hemodialysekatheter?

Dit is een plastic slangetje in een groot bloedvat in de hals. Deze wordt op de afdeling radiologie ingebracht en blijft in het bloedvat zitten. Er wordt een katheter ingebracht als een shunt aanleggen moeilijk is vanwege beperkte mogelijkheden in uw arm, of als u plotseling moet starten met dialyseren en u nog geen shunt heeft. Een katheter geeft meer risico op infecties dan een shunt en geeft soms een vernauwing van de ader. Daarom wordt dit vaak als tijdelijke oplossing gezien.

Ligging en werking katheter

Bron: www.nieren.nl

Hoe vaak moet u dialyseren | hoe lang duurt een behandeling?

Hemodialyse vindt meestal 2 of 3 keer per week plaats, en duurt per keer ongeveer 3 tot 4 uur. De behandeling gebeurt in een dialysecentrum of thuis. Tijdens de dialyse kunt u lezen, rusten of tv-kijken. U zit in een speciale dialysestoel die u in alle gewenste standen kan zetten. Op de acute dialyseafdeling staan bedden omdat de patiënten, die hier dialyseren, meestal zieker zijn. Er wordt door de voedingsassistente tijdens dialyse eten en drinken aangeboden in de vorm van een broodmaaltijd, warme maaltijd of snack. U komt in aanmerking voor taxi vervoer van en naar het dialysecentrum.

Waar kunt u dialyseren?

Amsterdam UMC heeft een samenwerking met drie dialysecentra in en rond Amsterdam. U kan bij alle dialysecentra een rondleiding krijgen om de voor u geschikte plek te kiezen.

De dialysecentra zijn:

- Dianet, locatie AMC en locatie VUmc in Amsterdam UMC.
Binnen deze 2 locaties worden vooral mensen gedialyseerd in acute situaties en mensen met meerdere en/of complexe aandoeningen. Daarnaast beschikt Dianet ook over een chronische dialyseafdeling.
 - Dianet is tevens opleider voor thuishemodialyse en biedt trainingen aan als u ervoor kiest om thuis de hemodialysebehandeling te willen uitvoeren.
Zie voor meer informatie: www.dianet.nl
- Elyseklinieken, locatie Niercentrum aan de Amstel te Amstelveen, is een samenwerking tussen Elyseklinieken en Amsterdam UMC. Hier kunt u overdag en in de middag terecht voor dialyse.
Zie voor meer informatie: www.elyseklinieken.nl
- Nephrocare Diapriva te Amsterdam Buitenveldert heeft een samenwerking met Amsterdam UMC. Bij Diapriva kunt u onder andere terecht voor dialyse overdag en in de middag, nachtelijke hemodialyse op een eenpersoonskamer en voor zelfstandige dialyse op een voor u geschikt tijdstip (zelfzorgdialyse).
Zie voor meer informatie: www.nephrocare.nl/clinic/amsterdam

Soms heeft u de voorkeur voor een ander dialysecentrum dat dichterbij uw huis is. Op basis van beschikbaarheid kunt u daar naar overgeplaatst worden.

Voordelen van hemodialyse in het centrum

- Behandeling 2 of 3 keer per week met tussendoor vrije dagen. Dit is afhankelijk van de restfunctie van uw eigen nieren.
- Veiligheid: dialyse wordt uitgevoerd door een team van gespecialiseerde verpleegkundigen. De nefroloog komt wekelijks bij u langs.
- Er is een diëtist en maatschappelijker werker verbonden aan de dialyseafdeling. U treft lotgenoten waarbij u steun kan ondervinden en een band mee kan opbouwen.

Nadelen van hemodialyse

- Hemodialyse is geen volledige vervanging van de werking van de nieren. Het kan maar 10 tot 15% van de functie overnemen waardoor een dieet en soms ook vochtbeperking noodzakelijk zijn.
- De behandeling neemt meerdere uren per dag in beslag. Daarnaast heeft u reistijd (per taxi) van huis naar het dialysecentrum.
- U dialyseert op vaste dagen en tijden waarbij het lastig is om dit te verzetten.
- U moet voor iedere dialyse worden aangeprikt met doorgaans 2 naalden in de shunt.
- Als u dialyseert via een katheter dan heeft u een verhoogd risico op infecties; zorgvuldig en hygiënisch omgaan met de katheter is belangrijk om dit te voorkomen.
- Schaamte over de katheter die permanent in de hals zit of over de shunt (die soms ook uitwendig zichtbaar is).
- Hemodialyse is een intensieve reiniging van het bloed in korte tijd. Dit kan bloeddruk schommelingen, hoofdpijn en een 'kater'-gevoel geven na de dialyse.
- Emotionele belasting door de tijdsduur en de meerdere keren per week dialyse kan psychologisch maar ook lichamelijk zwaar zijn.

Een dialysebehandeling heeft grote gevolgen voor uw leven. Daarom wordt u standaard begeleid door een medisch team van nefrologen, verpleegkundigen, een medisch maatschappelijk werker en een diëtist op de dialyseafdeling.

Meer informatie

Ervaringen van andere patiënten vindt u op

- www.nierwijzer.nl

Verdere informatie over hemodialyse

- www.nieren.nl

of via de website van de diverse dialysecentra.